

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U001000

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-04-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рильова Вікторія В'ячеславівна

2. Viktoriia V. Rylova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: право

Дата захисту: 15-04-2026

Спеціальність за освітою: правознавство

Місце роботи здобувача: Господарський суд Харківської області

Код за ЄДРПОУ: 03500039

Місцезнаходження: майдан Свободи, 5, Держпром, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12069

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.63.01

Тема дисертації:

1. Захист трудових прав працівників у випадку неплатоспроможності роботодавця або зміни власника юридичної особи.
2. Protection of labor rights of employees in case of insolvency of the employer or change of ownership of a legal entity.

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена комплексному дослідженню формування належного рівня захисту трудових прав працівників у випадку неплатоспроможності роботодавця або зміни власника юридичної особи. Побудова ефективного захисту прав працівників під час реалізації їх права на працю в аспекті цього дослідження ускладнюється юридичним фактом – перебування роботодавця у стані неплатоспроможності, що вимагає додаткового ефективного захисту працівників, оскільки реалізація всіх їх трудо-правових прав буде ускладнена, а часто навіть унеможливлена та гостро постає питання в належній оплаті праці та, на жаль, часто у пошуці нової роботи. У цьому контексті слід чітко розуміти сутність захисту в цілому та захисту прав працівників у випадку неплатоспроможності роботодавця чи зміни власника юридичної особи, зокрема.

Авторка підтримує представників третього наукового підходу щодо розуміння захисту та охорони, зокрема категорії «захист» та «охорона» не тотожні поняття, адже «охорона» означає наявність та дієве функціонування всіх інституцій, які будуть працювати на випередження та мінімізувати, або навіть унеможливити порушення законних прав та інтересів осіб. Тоді як «захист» – це вже активна фаза відновлення порушених законних прав та інтересів осіб, а також мінімізація негативних наслідків настання конкретних соціально-правових ризиків та/або певних правопорушень. У цьому контексті, так як захист розуміємо саме активною фазою відстоювання власних законних прав та інтересів працівників, слід розумітися на можливих формах захисту. Складність регламентації всіх аспектів неплатоспроможності роботодавця чи зміни власника юридичної особи викликано як раз тим, що ці питання регламентуються різними галузями права, саме тому важливо чітко розмежовувати коло тих аспектів, які підпадатимуть саме під регулювання трудового права для належного їх правового забезпечення. Однак навіть це не зможе провести жорстку межу між регламентацією цих питань, позаяк усі вони пов'язані між собою та впливають один з одного. Так, аспекти процедури банкрутства регламентуються цивільним та господарським правом та процесом, однак ці аспекти як раз і стають підставою для початку «вступу в гру» саме трудового права, яке стоїть на сторожі захисту прав працівників тих роботодавців, які перебувають у стані неплатоспроможності. Отже, провести жорстку лінію відмежування у досліджуваному нами аспекті не можливо та й не доречно, оскільки кожна з галузей права буде виконувати свою роль, щоб мінімізувати негативні наслідки та захистити коло своїх суб'єктів. Неплатоспроможність роботодавця – це нездатність роботодавця виконати свої обов'язки з оплати праці та інших належних працівникові виплат, у строк, установлений законодавством і правилами внутрішнього трудового розпорядку, колективним договором та трудовим договором, у зв'язку з недостатністю коштів, а також забезпечити належне виконання працівниками їх трудових функцій. Авторка установила, що у закордонній практиці напрацьовано декілька моделей упровадження міжнародних стандартів щодо захисту працівників у випадках неплатоспроможності роботодавця чи зміни власника юридичної особи, зокрема, модель перша – це підхід на користь співробітників; друга модель: пріоритет банкрутства – підхід «без страхування»; третя модель: пріоритет банкрутства – підхід до формування гарантійного фонду та модель четверта: відсутність пріоритету – підхід із гарантійним фондом. У дисертації констатовано, що повсякчас була й залишається проблемною ситуація щодо можливості пом'якшення негативних наслідків вивільнення працівників під час продажу майнового комплексу боржника в процесі процедур банкрутства при неможливості збереження робочих місць унаслідок об'єктивних обставин виробничого характеру (зокрема, зміни профілю, технологій виробництва та ін. організаційних та технологічних факторів). У такій ситуації обґрунтованим видається встановити в трудовому законодавстві обов'язок нового власника майна організації або забезпечити працівникам, робочі місця яких зберегти неможливо, проходження за його рахунок професійної перепідготовки з наступним працевлаштуванням (коло працівників, які мають право на відповідну перепідготовку, може бути обмежена особами працездатного віку), або виплатити їм додаткову компенсацію під час вивільнення. У разі відмови працівника від проходження професійної перепідготовки він/вона може бути звільненим без виплати додаткової компенсації. Чинне трудове законодавство не відносить до обставин, якими обумовлена диференціація правового регулювання трудових відносин, особливий стан – неплатоспроможність роботодавця, що пов'язане із застосуванням до нього передбачених законодавством процедур банкрутства.

2. The author of the dissertation concludes that the construction of effective protection of employee's rights in the exercise of their right to work in the context of this study is complicated by the legal fact that the employer is in a state of insolvency, which requires additional effective protection of employees since the exercise of all their labor rights will be difficult, and often even impossible, and the issue of proper remuneration and, unfortunately, often the search for a new job will become acute. In this context, it is necessary to clearly understand the essence of protection in general and the protection of employee rights in the event of an employer's insolvency or change of ownership of a legal entity, in particular. The dissertation is aimed at a comprehensive analysis of the formation of an appropriate level of protection of employees' labour rights in the event of the employer's insolvency or a change in the ownership of a legal entity. The establishment of effective mechanisms for safeguarding employees' rights in

the exercise of their right to work, within the framework of this study, is significantly complicated by the legal fact of the employer's insolvency. This condition objectively necessitates the introduction of additional and enhanced guarantees for the protection of employees, since the implementation of their labour-law rights is substantially impeded and, in certain cases, rendered impossible. In this context, issues concerning the timely and proper remuneration of labour become particularly acute, while the risk of termination of employment relations and the consequent necessity of seeking alternative employment increases. In this context, since protection is understood as the active phase of defending employees' legal rights and interests, it is necessary to understand the possible forms of protection. The complexity of regulating all aspects of employer insolvency or change of ownership of a legal entity is caused precisely by the fact that these issues are regulated by different branches of law, which is why it is important to delineate the range of aspects that will fall under the regulation of labor law for their proper legal support. However, even this will not be able to draw a strict line between the regulation of these issues, as they are all interrelated and derive from each other. For example, aspects of bankruptcy proceedings are regulated by civil and commercial law and procedure, but these aspects are precisely the basis for the "entry into play" of labor law, which protects the rights of employees of employers in a state of insolvency. Thus, it is neither possible nor appropriate to draw a strict line of demarcation in the aspect under study, since each branch of law will play its role to minimize the negative consequences and protect the range of its subjects. Employer insolvency is the inability of the employer to fulfill its obligations to pay wages and other payments due to the employee within the time limits established by law and internal labor regulations, collective bargaining agreement, and employment contract due to insufficient funds, as well as to ensure the proper performance of employees' labor functions. The author has established that foreign practice has developed several models for implementing international standards for the protection of employees in cases of employer insolvency or change of ownership of a legal entity, in particular, model one is an approach in favor of employees; model two: priority of bankruptcy – the "no insurance" approach; model three: priority of bankruptcy – the approach to the formation of a guarantee fund; and model four: no priority – the approach with a guarantee fund. The dissertation states that there has always been and remains a problematic situation regarding the possibility of mitigating the negative consequences of dismissal of employees during the sale of the debtor's property complex in the course of bankruptcy proceedings when it is impossible to save jobs due to objective circumstances of a production nature (in particular, changes in profile, production technologies, and other organizational and technological factors). In such a situation, it seems reasonable to establish in the labor legislation the obligation of the new owner of the organization's property to either ensure that employees whose jobs cannot be saved undergo professional retraining at his expense with subsequent employment (the circle of employees entitled to such retraining may be limited to persons of working age), or pay them additional compensation upon dismissal. If an employee refuses to undergo professional retraining, he/she may be dismissed without additional compensation.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Рильова В. В. Сучасний стан правового забезпечення захисту трудових прав працівників у випадку неплатоспроможності роботодавця або зміни власника юридичної особи. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право/Б. 2023. № 80. Т. 1. С. 319–323.

- 2. Рильова В. В. Банкрутство роботодавця як наслідок його неплатоспроможності. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право//Б. 2024. № 83. Ч. 2. С. 24–28.
- 3. Рильова В. В. Особливості вивільнення працівників у випадку неплатоспроможності роботодавця або зміни власника юридичної особи: міжнародно-правове регулювання. Соціальне право//Б. 2024. № 1. С. 168–174.
- 4. Рильова В. В. Захист трудових прав працівників у випадку неплатоспроможності роботодавця або зміни власника юридичної особи: актуальні питання. Соціально-правова політика України в умовах воєнного стану та повоєнної відбудови : матеріали Всеукр. міждисципл. наук.-практ. конф. (м. Київ, 10 листоп. 2023 р.) / за ред. : Д. І. Сірохи, С. М. Черноус, І. С. Сахарук ; уклад. М. О. Денисюк. Київ : Вид-во «Людмила», 2023. С. 308–311.
- 5. Рильова В. В. Розірвання трудового договору у випадку неплатоспроможності роботодавця: реалії сьогодення. Права людини в глобалізованому світі: сучасний стан, шляхи реалізації та механізми захисту : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 19 квіт. 2024) / Держ. біотехнологічний ун-т. Харків, 2024. С. 452–455.
- 6. Рильова В. В. Щодо юридичних гарантій захисту працівників у випадку неплатоспроможності роботодавця або зміни власника юридичної особи. Актуальні проблеми трудового права та права соціального забезпечення : тези доп. та наук. повідомл. учасників XIV міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 220-річчю Нац. юрид. ун-ту ім. Ярослава Мудрого (м. Харків, 11 жовт. 2024 р.) / уклад. : О. Г. Серета, О. М. Ярошенко, О. В. Соловійов ; за ред. О. Г. Середи. Харків, 2024. С. 580–584.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0111U000960

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лапкін Андрій Васильович

2. Andrii V. Lapkin

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3240-6377

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вишневецька Світлана Василівна
2. Svitlana V. Vyshnovetska

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8482-7942

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державне некомерційне підприємство "Державний університет "Київський авіаційний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 45853942

Місцезнаходження: просп. Гузара Любомира, Київ, 03058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тищенко Олена Володимирівна
2. Olena V. Tyshchenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3859-3046

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Луценко Олена Євгенівна
2. Olena Y. Lutsenko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9357-8546

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Швець Наталія Миколаївна

2. Nataliia M. Shvets

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9899-196X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Григорія Сковороди, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради Серeda Олена Григорівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні Серeda Олена Григорівна

Відповідальний за підготовку
облікових документів Лейба Людмила Василівна

Реєстратор Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна